

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРАХУВАННЯ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: Зоря Світлана, доцент кафедри фінансів банківської справи та страхування, к.е.н, доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Страховання
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до виконання	Викладач: Зоря Світлана, к.е.н., доцент Контакти: 12 каб. (деканат факультету обліку та фінансів, 2-й поверх) e-mail: svitlana.zoria@pdaa.edu.ua тел: +380993370500 сторінка викладача: https://cutt.ly/rOv4lc5
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність <i>Освітньо-професійна програма</i>	071 Облік і оподаткування <i>ОПП Облік і оподаткування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	дисципліни загальної та професійної підготовки попереднього освітнього рівня.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння знаннями щодо теорії та практики страхування майнових інтересів юридичних і фізичних осіб, а також формування у здобувачів вищої освіти знань стосовно змісту та організації роботи страховика.

Основні завдання навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності та ролі страхування в умовах ринкових відносин; висвітлення стану та особливостей функціонування страхового ринку, а також державного регулювання страхової діяльності; вивчення концептуальних аспектів особистого страхування, майнового страхування та страхування відповідальності; вивчення особливостей перестраховання, співстраховання та організації фінансової діяльності страховика, ідентифікація шляхів підвищення фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності діяльності страхової компанії.

Компетентності:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування.

Тема 2. Класифікація страхування.

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання.

Тема 4. Страховий ринок.

Тема 5. Страхова організація.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності.

Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків.

Тема 8. Особливості та значення особистого страхування.

Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування.

Тема 10. Перестраховання і співстрахування.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання 07100 бд 2022[1](стн)				заочна форма навчання 07100 бз 2022[1](стн)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	14	2	4	8	12	2	-	10
Тема 2. Класифікація страхування	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 4. Страховий ринок	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 5. Страхова організація	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків	10	-	2	8	12	-	-	12
Тема 8. Особливості та значення особистого страхування	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 10. Перестраховання і співстраховання	12	-	4	8	12	-	-	12
у. т. ч. індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	-	-	-	50
Усього годин	120	16	24	80	120	4	2	114

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання* 07100 бд 2022[1](стн)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		розв'язання тестів	контрольна робота	
			підготовка рефератів	виконання домашніх завдань			
ПР01	20	20	10	10	20	20	100
Разом	20	20	10	10	20	20	100

Форми контролю результатів навчання**07100_бз_2022[1](стн)*

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
			виконання домашніх завдань	виконання індивідуального завдання (контрольна робота)	
ПР01	20	20	20	40	100
Разом	20	20	20	40	100

*- для максимальної кількості балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
07100_бд_2022[1](стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом	
	опитування	виконання вправна практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		розв'язання тестів		контрольна робота ³
			підготовка рефератів ¹	виконання домашніх завдань ²			
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	2	2			2		6
Тема 2. Класифікація страхування	2	2			6		
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	2	2			6		
Тема 4. Страховий ринок	2	2			6		
Тема 5. Страхова організація	2	2			6		
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	2	2			6		
Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків	2	2			6		
Тема 8. Особливості та значення особистого страхування	2	2			6		
Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування	2	2			6		
Тема 10. Перестраховування і співстраховування	2	2			6		
Підготовка рефератів	-	-	10	10	-	20	10
Виконання домашніх завдань	-	-	-	-	-	-	10
Контрольна робота	-	-	-	-	-	-	20
Разом	20	20	10	10	20	20	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують один реферат (максимум 10 балів) з тем що відносяться до навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 1 бал) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 10 балів) окремою позицією;

³протягом вивчення навчальної дисципліни передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 20 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
07100_бз_2022[1](стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
			виконання домашніх завдань ¹	виконання індивідуального завдання (контрольна робота) ²	
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	10	10			20
Тема 2. Класифікація страхування	-	-			-
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	-	-			-
Тема 4. Страховий ринок	10	10			20
Тема 5. Страхова організація	-	-			-
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	-	-			-
Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків	-	-			-
Тема 8. Особливості та значення особистого страхування	-	-			
Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування	-	-			
Тема 10. Перестраховування і співстраховування	-	-			20
Виконання домашніх завдань	-	-		40	20
Виконання індивідуальних завдань (контрольна робота)	-	-	-		40
Разом	20	20	20	40	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 2 бали) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 20 балів) окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують індивідуальні завдання у вигляді контрольної роботи (максимум 40 балів) при цьому бали виставляються окремою позицією.

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
07100 бд 2022[1](стн)

Форма контролю	Бали	Критерії оцінювання
Опитування	0-2	<p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1,5 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповідей виявляє вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>0,5-1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про набуття лише базових знань у сфері страхування;</p> <p>0 балів – у випадку не можливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання вправ на практичних заняттях	0-2	<p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1,5 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, а також ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>0,5-1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку не можливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>

<p>Підготовка рефератів</p>	<p>0-10</p>	<p><i>Здобувач вищої освіти має змогу протягом семестру написати одну реферативну роботу, що оцінюється наступним чином:</i></p> <p>10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача в межах тематики обраного дослідження, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>8-9 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій присутні незначні недоліки в оформленні, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>6-7 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій питання розкриті не повністю, що вказує на базовий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також базову здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>4-5 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату, що вказує на низький рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема;</p> <p>1-3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку подання роботи з істотними недоліками у змісті, невідповідності роботи існуючим вимогам щодо оформлення, не розкриття обраної теми та без її захисту чи відсутності відповідей на окремі питання викладача в межах тематики обраного дослідження, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань у сфері страхування;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності реферативної роботи чи повної невідповідності реферативної роботи вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
<p>Виконання домашніх завдань</p>	<p>0-2 (за кожну тему)</p>	<p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1,5 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти</p>

		<p>методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>0,5-1 бал – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку допущення суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
Тести	0-2	<p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення більше ніж 90 % тестів, що свідчить про високий рівень розуміння теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній, принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання у сфері реалізації страхових послуг;</p> <p>1,5 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 60-89 % від загальної кількості тестів, що свідчить про достатній рівень розуміння теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній, принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання у сфері реалізації страхових послуг;</p> <p>0,5-1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 30-59 % від загальної кількості тестів, що свідчить про набуття лише базових знань які стосуються теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній, принципів, методів та інструментів державного регулювання у сфері реалізації страхових послуг;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильних відповідей, чи наявності правильних відповідей, що не перевищує 29 % від загальної кількості тестів, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Контрольна робота	0-20	<p><i>Кожна контрольна робота включає 5 питань, із них 4 запитань теоретичного характеру та 1 задача. Кожне питання (в т. ч і задача), оцінюється у 4 бали.</i></p> <p><i>Теоретичне питання:</i></p> <p>4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>2-3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах</p>

	<p>означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про набуття лише базових знань теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань у сфері страхування;</p> <p><i>Задача:</i></p> <p>4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>2-3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, а також ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
--	---

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні
поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
07100 бз 2022[1](стн)**

Форма контролю	Бали	Критерії оцінювання
Опитування	0-10	<p>8-10 балів – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>5-7 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповідей виявляє вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про набуття лише базових знань у сфері страхування;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань у сфері страхування та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання вправ на практичних заняттях	0-10	<p>8-10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>5-7 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, а також ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>

<p>Виконання домашніх завдань</p>	<p>0-2 (за кожну тему із десяти)</p>	<p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із десяти) у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1,5 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із десяти) у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>0,5-1 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із десяти) у випадку допущенні суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи, що в цілому не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
<p>Виконання індивідуальних завдань у вигляді контрольної роботи</p>	<p>0-40</p>	<p><i>За виконання контрольної роботи, яка містить 2 теоретичні питання та 1 задачу, здобувач вищої освіти заочної форми навчання може отримати максимально 40 балів із наступним їх розподілом – 10 балів за кожне теоретичне питання та 20 балів за задачу.</i></p> <p><i>Теоретичне питання:</i></p> <p>8-10 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття та оформлення, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>5-7 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про низький рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань у сфері страхування та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>

	<p>Задача: 16-20 балів – здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі у випадку правильного її розв’язання, відсутності арифметичних помилок та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку; 9-15 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення незначних методичних чи арифметичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку; 1-8 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих помилок у розв’язанні задачі, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та низький рівень навичок самостійної роботи; 0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належним чином розв’язаної оформленої задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
--	--

Шкала оцінювання ЄКТС та 2-бальна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 2-бальною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	зараховано
74 – 81	C	
64 – 73	D	зараховано
60 – 63	E	
35 – 59	FX	не зараховано
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год

Кількість кредитів 4

Форма семестрового контролю залік

Політика навчальної дисципліни:

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання

навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. . Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

2. Дедлайни та перескладання: відвідування занять є обов'язковим. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

3. Додаткові можливості для здобувачів вищої освіти: є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, UdeMy тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, анотація, матеріали в системі Moodle тощо.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Горбач Л. М., Кадебська Е. В. Страхування : підруч. Київ : Кондор, 2018. 543 с.
2. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.

3. Зоря С. П., Зоря О. П. Навчально-методичний посібник з дисципліни Страхування для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» [2-ге вид. перероб. та допов.]. Полтава : ПДАА, 2018. 202 с.

4. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький : ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.

5. Про страхування : Закон України від 07 бер. 1996 р., № 85 /96 / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.

Допоміжні:

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2019. 198 с.

2. Безугла В. О., Постіл І. І., Шаповал Л. П. Страхування : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 582 с.

3. Ведмідь М., Зоря С. Кіберстрахування як сегмент глобального страхового ринку. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 24–25.

4. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 376 с.

5. Голобородько В., Зоря С. Страхова культура як основа розвитку страхового бізнесу в Україні. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 42–44.

6. Господарський Кодекс України / Відомості Верховної ради України від 16 січ. 2003 р., № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

7. Зінченко В., Зоря С. Майнове страхування: сутність, стан та перспективні напрями розвитку. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 28 жовтня 2021 р. Полтава, 2021. С. 61–63.

8. Зоря С., Дудник Ю. Добровільне медичне страхування: сутність та перспективи розвитку в сучасних умовах. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 77–80.

9. Зоря С. П. Економічна сутність та напрями оцінки конкуренції на страховому ринку. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році* (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 155–157.

10. Зоря О. П., Зоря С. П. Страховий ринок України: стан, проблеми та перспективні напрями розвитку. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Суми : СНАУ. 2013. Вип. 1 (34). С. 12–16.

11. Зоря С. П. Страховий ринок України: стан та особливості конкуренції. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 31 жовтня 2019 р. Полтава, 2019. С. 72–75.

12. Зоря С. П., Романець Г. П. Страхова культура в Україні. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку* : зб. наук. ст. учасників другої всеукраїнської наук.-практ. конф. / редкол. : С. В. Степаненко (голова ред.) та ін. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. С. 241–244.

13. Зоря О.П., Зоря С. П., Галінська Т. С. Взаємодія страхових компаній та банків як перспективний напрям фінансового посередництва на грошовому ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. – Спецвипуск. Полтава : ПДАА. 2013. С. 131–136.

14. Зоря С.П. Особливості функціонування ринку агрострахування в Україні. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2014. Вип. 2 (8). Т. 2. С. 126–132.

15. Зоря С. П. Особливості конкуренції на страховому ринку України. *Актуальні проблеми економіки*. № 4 (178). 2016. С. 274–279.

16. Зоря С. П. Перестрахування як ключова складова стабільного функціонування страхового ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Вип. 1 (12). Полтава : ПДАА. 2016. С. 180 – 186.

17. Зоря С. П., В. Д. Чумак, Мисник Т. Г. Особливості функціонування страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6783>.

18. Зоря С. П., Малахова Н. П. Формування фінансових результатів діяльності страховика. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, 1 грудня 2017 р. Полтава, 2017. С. 56–58.

19. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.

20. Лисокобилка І., Зоря С. Інтернет страхування в Україні. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 94–96.

21. Про господарські товариства : Закон України від 19 вер. 1991 р., № 1576-ХІІ / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.

17. Про затвердження Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг : Постанова правління НБУ від 24 груд. 2021 р., № 153 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0153500-21#n1737>.

22. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня. 2001 р., № 2664-ІІІ / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

23. Сосновська О. О. Страхування : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

24. Циб А., Зоря С. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ). *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 149–151.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Insurance Europe : веб-сайт. URL: <http://www.insuranceeurope.eu/>.
2. Кабінет Міністрів України : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
3. Ліга страхових організацій України (ЛСОУ). : веб-сайт. URL:<http://uainsur.com/>.
4. Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) : веб-сайт. URL:http://www.mtsbu.ua/ua/about_us/general/.
5. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.
6. «Форіншурер (страхування)» : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com/>.